

Datum
2015-10-16

Sändlista:
Alla kommuner och länsstyrelser

Viktig information om prövningen av små avlopp!

EU-lagstiftning om byggprodukter måste beaktas vid handläggning av ansökan om inrättande eller ändring av små avloppsanläggningar. Om skyldigheterna inte respekteras kan det få konsekvenser för Sverige då vi riskerar ingripanden från EU-kommissionen. Havs- och vattenmyndigheten och Boverket vill därför uppmärksamma alla miljökontor och länsstyrelser på skyldigheter som följer av det svenska unionsmedlemskapet.

Den handläggande myndigheten får inte efterfråga andra provningar eller bedömningar än de som anges i harmoniserade standarder för byggprodukter. Myndigheten får heller inte efterfråga andra uppgifter om byggprodukters väsentliga egenskaper än de som framgår av prestandadeklarationerna. Av exempelvis EN 12566-3 framgår bland annat hur länge provningen av reningseffektivitet ska fortgå, antal stickprover som ska genomföras och att reningsgrad ska anges procentuellt och inte i mg/l i deklarationen.

Myndigheten får begära att ta del av installations- och säkerhetsanvisningar (bruksanvisningar). Dessa ska liksom prestandadeklarationerna vara på svenska för produkter som säljs här i landet.

Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona.
Telefon: 0455-35 30 00. Fax: 0455-35 31 00.
E-post: registraturen@boverket.se.
Webbplats: www.boverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930,
404 39 Göteborg. Telefon: 010-698 60 00.
Fax: 010-698 61 11.
E-post: havochvatten@havochvatten.se.
Webbplats: www.havochvatten.se

Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7 om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten är inte i alla delar uppdaterat till EU-lagstiftning om byggprodukter

De allmänna råden innehåller på sidan 5 *kommentarer till reduktionskraven*. De avser bland annat verifiering av den reduktion av organiska ämnen (BOD⁷) och fosfor (tot-P) som behövs för att uppnå miljöskydd på normal respektive hög nivå.

"Anordningen kan förväntas uppnå ovan angivna reduktioner om dessa eller högre erhållits som ett resultat av funktionstester av sådana anordningar t.ex. enligt

- SS EN 12566-3:2005
- prEN 12566-4
- prEN 12566-6
- prEN 12566-7
- andra motsvarande tester, t.ex. nationella standarder

eller om reduktionen i anordningen på annat sätt har följts upp av någon sakkunnig."

I detta avseende är Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7 inte uppdaterat till gällande rätt. Numera får kommuner inte begära annan information om produkter som omfattas av en harmoniserad standard än vad som framgår av prestandadeklarationen och CE-märkningen av produkterna i enlighet med standarden. De fyra nämnda specifikationerna är numera harmoniserade standarder vars samexistensperioder har löpt ut, liksom för ytterligare en harmoniserad standard EN 12566-1¹.

Därmed är det inte längre tillåtet att begära provningar av produkter som omfattas av dessa standarder, genom "andra motsvarande tester, t. ex nationella standarder" eller att beakta "om reduktionen i anordningen på annat sätt har följts upp av någon sakkunnig."

Byggproduktförordningen

Sedan det allmänna rådet skrevs har det kommit en EU-förordning som reglerar villkor för försäljning av byggprodukter och hur länder, inklusive kommuner, får lov att begära uppgifter om byggprodukter. Det gäller även för byggprodukter som är avsedda att användas i avloppsanläggningar.

Sedan 1 juli 2013 är byggproduktförordningen (EU) nr 305/2011 tillämplig som europeisk lag. EU:s medlemsstater och EU-parlamentet har bestämt att byggprodukters egenskaper och prestanda ska bedömas och beskrivas på ett enhetligt sätt². De be-

¹ EN 12566-1 Fabrikstillverkade slamavskiljare, EN 12566-3 Förtillverkade avloppsanläggningar, EN 12566-4 Slamavskiljare sammansatta på plats av fabrikstillverkade delar, EN 12566-6 Förtillverkade anläggningar för rening av slamavskilt avloppsvatten, och EN 12566-7 Förtillverkat kompletterande reningssteg.

² Se art 1, 4.1 och 6.1 i byggproduktförordningen.

dömningsmetoder som tillverkarna ska använda och de väsentliga egenskaper som är relevanta att deklarerat prestanda för, anges i harmoniserade standarder för olika byggprodukter. Standarderna blir harmoniserade när EU-kommissionen hänvisar till dem i den Europeiska Unionens officiella tidning, EUT.

I EUT anges också när den harmoniserade standardens samexistensperiod börjar och tar slut. När samexistensperioden är slut, får medlemsstater och kommuner vare sig ställa andra krav på hur provningar eller andra bedömningar av produkterna ska gå till, eller andra krav på hur produkternas prestanda ska redovisas än vad som framgår av den harmoniserade standarden.³

Tillverkare ska ange produktens egenskaper och prestanda i en prestandadeklARATION som ska följa med varje byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard⁴. Myndigheterna ska utgå från att uppgifterna är korrekta såvida de inte har anledning att på objektiva grunder anta annat⁵. Det kan exempelvis avse befogad misstanke om att deklarerad prestanda inte stämmer med den faktiska. I så fall ska myndigheten kontakta Boverket⁶ som är den behöriga myndigheten för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige.

Uppgifter i prestandadeklARATIONEN

Provning av produkter som omfattas av EN 12566-3, EN 12566-4, EN 12566:6, EN 12566-7 eller EN 12566-1 måste utföras av ett testlaboratorium som anmälts till EU-kommissionen för just sådana uppgifter, av det land där laboratoriet har hemvist. Detta laboratorium upptas då på EU-kommissionens webbplats NANDO där alla kan se vilka anmälda organ som får utföra tester eller andra uppgifter enligt respektive harmoniserad standard för byggprodukter.

Tillverkarna ska lägga provningsresultaten som grund för uppgifterna i prestandadeklARATIONEN. Det räcker alltså inte att tillverkaren själv provar produkterna för att få sälja dem.

Det är viktigt att miljönämnder och miljökontor känner till att tillverkare och distributörer av "minireningsverk" som omfattas av standarden EN 12566-3 inte får lämna uppgifter om produktens väsentliga egenskaper i annan form än i en prestandadeklARATION som upprättats i enlighet med den tillämpliga harmoniserade standarden och byggproduktförordningen⁷. Motsvarande gäller för produkter som omfattas av övriga nämnda standarder.

³ Se art 8 och 17.5.

⁴ Se art 7 och 11.

⁵ Se art 4.3.

⁶ Använd gärna länken på Boverkets webbsida om marknadskontroll.

⁷ Se art 4.2.

En myndighet som prövar en ansökan om tillstånd får inte ställa andra krav på hur tester ska gå till, eller andra krav på uppgifter om byggproduktens prestanda och egenskaper, när bedömningsmetoderna finns i en harmoniserad standard. Av EN 12566-3 framgår bland annat hur länge provningen av reningsförmåga ska fortgå, antal stickprover som ska genomföras och att reningsgrad ska anges procentuellt och inte i mg/l.

Mer information om harmoniserade standarder i EN 12566-serien och om provning enligt 12566-3

Riktad information till kommuner och miljöinspektörer om harmoniserade standarder för små avloppsanläggningar finns på <http://www.boverket.se/enskilda-avlopp>

Till höger under rubriken kan man klicka på frågor och svar samt på fördjupning för mer information och se även relaterad information till höger om informationstexten.

Se även <http://www.boverket.se/ce-miljo--och-halsoskyddsnamnd/>

Information om byggproduktförordningen

Generell information om byggproduktförordningen, dess lydelse, och om prestanda-deklarationer och om CE-märkning finns på <http://www.boverket.se/ce-info>

Information om marknadskontroll

Generell information om marknadskontroll av byggprodukter finns på <http://www.boverket.se/mk>

Till vänster under rubriken *Utförandet av marknadskontroll* finns länk till informationsbrev till branschen i det nu pågående kontrollprojektet av "minireningsverk."

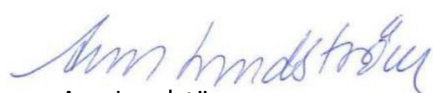
Frågor

Om ni har några frågor kring det EU-rättsliga regelverket kan ni kontakta jurist Annika Wessel annika.wessel@boverket.se eller jurist Maria Thuresson maria.thuresson@boverket.se

Har ni frågor om tillsynsvägledning för små avloppsanläggningar kan ni kontakta Åsa Gunnarsson asa.gunnarsson@havochvatten.se

Yvonne Svensson
rättschef Boverket

Ann Lundstöm
enhetschef Havs- och vattenmyndigheten